

Infoleht 2/2025

Eesti Planeerijate Ühingu on 2025. aasta olnud tihe ja täis mitmeid tegevusi. Seekordne infoleht on pigem tagasivaade 2025. aastale.

Ruumilise planeerimise deklaratsioon

Ruumilise planeerimisega seotud ministrid, Maa- ja Ruumiamet, ülikoolid, Eesti Linnade ja Valdade Liit, Eesti Kaubandus-Tööstuskoda ja erialaliidud allkirjastasid vahetult enne X Tartu Planeerimiskonverentsi Eesti Planeerijate Ühingu eestvedamisel valminud ruumilise planeerimise deklaratsiooni. Deklaratsioon kuulutati välja konverentsi avamisel. Deklaratsioon rõhutab, et tõhus ja eesmärgipärane ruumiline planeerimine on kiiresti muutuv maailmas ühiskonna jätkusuutliku arengu oluline tugisammas. Ruumilise planeerimise deklaratsioon.

X Tartu Planeerimiskonverents “Planeerida või mitte?!”

X Tartu Planeerimiskonverents toimus 15.-16. mail 2025 Eesti Rahva Muuseumis.

Ühingu juhtida oli juubelikonverentsil kaks sessiooni:

- **Ruumiline planeerimine 30 – lugusid planeerimisest**

Sessioonis tehti tagasivaade Eesti planeerimise põhisündmustele viimase 30 aasta jooksul. Sessiooni avas intervjuu Eesti Planeerijate Ühingu auliige **Jüri Lassiga**. Sessiooni saab järelle vaadata siin. Täispikkuses intervjuu Jüri Lassiga on kättesaadav ühingu veebilehel. Sessiooni lõpuks valmis illustratsioon, mis kujutab planeerimise ajajoont 30 aasta jooksul.

- **Planeeringuvõistlus - miks, kus, kuidas ja kellele**

Sessioonis arutati võistluse osapooltega miks ja kellele planeeringuvõitlust vaja on ja kuidas seda korralda. Sessiooni saab järelle vaadata siin.

- **Ühing messialal**

Seekordsel konverentsil oli ka messiala, kus organisatsioonid ja ettevõtteid said ennast tutvustada. Messialal osalemiseks kujundati ja valmisid ka ühingu kleepsud ning reklaamlipp. Vabatahtlikena panustasid messialal osalemissse Rein Ailt ja Kaire Koitne. Aitäh kõikidele, kes messialal ühingu reklaamimises kaasa löid!

- **Tunnustamine**

Ühing andis Tartu Planeerimiskonverentsil välja järgmised tunnustused:

- Alice Närep – inspireeriv noor planeerija, kelle pilk on tulevikus ja süda kohalikus linnaruumis.
- Marek Lind (TraM) – planeerijate mõttekaaslane, kes toob lauale selguse ja tasakaalu.
- Aire Priks – avalike huvide eest seisev planeerimise raudnael.
- Villy Lopman – planeerijate toetaja, kes märkab seoseid ja loob õigusrögastikus tervikpilti.
- Elva valla üldplaneeringu meeskond (Kertu Vuks, Maarika Uprus, Jaanika Saar) – sisusse süvenevad pikaajalise plaani tõhusad koostajad.
- Lüganuse valla planeerijad – tempot ja kvaliteeti hoidvad planeeringute korraldajad.

Veebiseminarid

Ühingu veebiseminarid on mõeldud avatud ja ausaks aruteluks, oma mõtete väljendamiseks ja teiste kuulamiseks. 2025. aastal toimus kokku 7 veebiseminarit ja seminaride järelevaatamiseks käivitus ka ühingu oma Youtube kanal.

- **Riigikohtu lahend Kose valla rohevõrgustiku kohta**

21. jaanuari veebiseminaril arutati Riigikohtu lahendi 3-21-1658 üle. Seminari on võimalik järelle vaadata, vastava lingi leiab ühingu kodulehelt.

- **Planeerimisseaduse muudatused**

25. märtsi veebiseminar korraldati ühingu seisukohtade kujundamiseks kavandatavatele planeerimisseaduse muudatustele. Räägiti läbi peamised eelnõuga kavandatud muudatused, tutvustati EPÜ seisukohti (varem esitatud seisukohtade pinnalt) ja koguti liikmete tagasisidet. Arutelu põhjal koostati [kiri](#) EPÜ seisukohtadega PlanS eelnõule.

- **Juht- ja sihtotstarbed**

09. aprill toimunud seminaril tutvustasid Kadri Vaher Skepast & Puhkimist ning Sandra Mikli advokaadibüroost Sorainen 2024. aasta lõpus valminud krundi kasutamise sihtotstarvete ja maakasutuse juhtotstarvete määramisega seotud probleemide kaardistamise ja planeerimisseaduse ajakohastamise vajaduse analüüsi.

- **Kavandatavad ehituskeeluvööndi (EKV) muudatused**

3. juunil tutvustasid Kris Heinsoo, Liina Vaher ja Kadri Alasi Kliimaministeeriumist kavandatavaid ehituskeeluvööndiga seonduvaid muudatusi.

- **Pariisi õppereisi kokkuvõte**

14. oktoobri seminaril anti ülevaade õpperiesist, jagati muljeid ja pilte. Veebiseminar on järelvaadatav [siin](#).

- **Ökosüsteemiteenuste andmete kasutamine planeerimisel**

11. novembril tutvustas Hanna Kaarin Hermlin Keskkonnaagentuurist ELME projektide tulemusena valminud ökosüsteemide ulatuse, seisundi ja ökosüsteemiteenuste andmeid ning tulevikuplaane. Vebinaril selgitati, kuidas üle-eestilised kaardikihid on loodud ning näidati põgusalt, kus ja kuidas ökosüsteemide andmeid juba kasutatakse. Veebiseminar on järelvaadatav [siin](#).

- **Üleriigiline planeering**

2. detsembri veebiseminaril tutvustasid Pille Metspalu ja Anna Semjonova valminud üleriigilise planeeringu visioonilahendust.

TULEKUL

- **Ökosüsteemide ja loodushüvede andmete kasutamine**

13. ja 14. jaanuaril toimub ökosüsteemide ja loodushüvede andmete kasutajakoolitus (veebis) nii QGIS kui ka ArcGIS kasutajatele. Koolituse korraldab Keskkonnaagentuur.

- **Riigikohtu lahendid**

16. jaanuar 2026 toimuval veebiseminaril teeb AB RASK ülevaate viimastest Riigikohtu lahendites.

Täiendava info ja registreerimislehed leiate meililistist ja [kodulehelt](#).

Jätakuvalt ootab juhatus ettepanekuid ja mõtteid, millistel teemadel veebiseminare korraldada.

Ühingu suvepäevad

Seekordsed ühingu suvepäevad toimusid 13.–14. juunil Tartu vallas. Tartu vallavanema Jarno Lauri ja vallaarhitekti Egle Nõmmoja juhtimisel tutvuti Raadi piirkonna uusarendustega ja pakuti rühmatööde vormis välja mõtteid kuidas eeslinnapiirkondi mitmekesistada. Suvepäevade teine päev algas ühingu aastakoosolekuga ning jätkus Tartu valla ja Tartu linna esindajate ülevaatega, kuidas omavalitsused koostööd teevad ning ühiselt sarnaseid probleeme lahendavad.

Õppereis Pariisi

8.–10. oktoobril toimunud õppereis oli Pariisi. Külastati mitmeid institutsioone, et paremini mõista Prantsusmaa ja Pariisi regiooni ruumilise planeerimise suundumusi ja praktikaid.

Kohtumisel linnaplaneerimise, maastikuarhitektuuri ja arhitektuuri agentuuris Atelier Georges rõhutati arhitektide ja maastikuarhitektide koostöö olulisust, kohalike omavalitsuste rolli eduka arenduse planeerimisel ja elluviimisel ning jagati näiteid materjalide taaskasutusest.

Ecole d'Urbanisme de Paris tutvustati planeerijate õppekava ja anti põhjaliku ülevaade null neto maahõive (ZAN – *Zero Artificialisation Nette*) põhimõtetest ja reeglitest ning sotsiaalelamispindade regulatsioonidest, mis aitavad vältida segregatsiooni.

Prantsusmaa kutseorganisatsioonis (*Office Professionnel de Qualification des Urbanistes*) vahetasime infot ja võrdlesime kutseandmise tingimusi Prantsusmaal ja Eestis ning saime inspiratsiooni eetikakoodeksi arendamiseks.

Külastati Institut de la Transition Foncière, kus saadi detailseid teadmisi ZAN-põhimõtte rakendamisest ja metoodikast, mullastiku olulisusest elanike heaolu tagamisel ning uue maa hõivamise ja mullastiku taastamise ökoloogilisest hinnast – isegi rahalises mõttes.

Pariisi linnavalitsuses tervitas õppereisijaid abilinnapea Lamia El Aaraje. Tema tervitussõnades kõlas selgelt põhimõte, et „Pariis teeb linna inimestele“ ning et soovitakse mõista, mis on heaolu hind. Ettekannetes tutvustati ZAC-i (*Zone d'Aménagement Concerté*) tööriistaga suurte arendusalade planeerimisel, biokliimaatilise üldplaneeringu (PLUb) põhimõtetega (mida koostati kõigest 4 aastat!) ning koolitänavate autovabaks muutmise protsessi ja tulemustega.

L'Institut Paris Region saadi ülevaate Euroopa ühe juhtiva uurimisinstituudi tööst ja Pariisi regiooni uue regionaalplaneeringu suundumustest. Kohtumise lõpetas inspireeriv ekskursioon Pleyel piirkonnas.

Õppereisi viimaseks osaks oli ekskursioon olümpiakülas – kolme omavalitsust hõlmav arendus, mis rajati 2024. aasta olümpiamängude tarbeks.

Kohtumised

14. veebruaril kohtus juhatus planeeringute asekancleri Ivan Sergejeviga. Sellest kohtumisest saab pikemalt lugeda 2025. a esimeses infolehes.

08. aprillil kohtuti Maa- ja Ruumiameti peadirektori Kati Tamtikuga. Peadirektor tutvustas MaRu ja selle eesmärgi, juhatus omaltpoolt tutvustas ühingu ning lepitati kokku edaspidises koostöös.

12. septembril kohtus juhatus riigiarhitekt Tõnis Arjusega. Riigiarhitekt andis ülevaate tema ees seisvatest väljakutsetest ja loodavast riigiarhitekti büroo struktuurist. Ühingu juhatus tutvustas ühingu ja meie kompetentsi ning avaldas valmisolekut mitmekülgseks koostööks.

19. novembril toimus ühine arutelu planeeringute asekancleri eestvedamisel kavandatavate muudatuste üle planeerimisseaduses. Arutelul osalesid MKM-i ja KliM ametnikud ning ühingu juhatuse liikmed. Peamiselt oli arutluse all kavandatav uus planeeringuliik – detailplaneeringut muudev detailplaneering. Arutelu tulemusena saadeti Riigikogu majanduskomisjonile ja MKM-ile ühingu ettepanekud.

21. jaanuaril 2026 toimub Maa- ja Ruumiameti ning ühingu juhatuse kohtumine. Juhatuse võtavad vastu Maa- ja Ruumiameti peadirektor ning riigiarhitekt koos strateegilise ruumiplaneerimise teenistuse meeskonnaga. Arutatakse uue aasta teemasid ning koostöökohti.

Kirjad ja seisukohad

30. märtsil esitati seisukohad ehitusseadustiku ja planeerimisseaduse rakendamise seaduse muutmise eelnõu kohta. [Kiri](#).

31. märtsil esitati Efektiivsuse ja majanduskasvu nõukojale ja MKM-le ühingu seisukohad ja ettepanekud regulatsioonide vähendamiseks ruumilises planeerimises. [Kiri](#).

31. märtsil saatsid Eesti Taastuvenergia Koda, Eesti Tuuleenergia Assotsiatsioon, Eesti Planeerijate Ühing ja Eesti Keskkonnamõju Hindajate Ühing ühispöördumise seoses kavandatavate muudatustega planeerimisseaduses. Pöördumine avaldati portaalis Kinnisvarauudised 07.04.2025. [Loe](#)

30. septembril anti seisukohad planeerimisseaduse ja teiste seaduste muutmise eelnõu (683 SE) ja selle täiendamiseks esitatud ettepanekutele. [Kiri](#).

05. novembril kirjas toodi välja tuuleparkide planeerimise väljakutsed. Kirjas pöörati tähelepanu tuuleparkide planeerimise kitsaskohtadele ja tehti ettepanekud tegevusteks, mis aitaks kaasa tuuleparkide planeerimise selgusele ja protsessi lihtsustamisele. [Kiri](#).

11. novembril allkirjastati koos Eesti Maastikearhitektide Liidu ja Eesti Arhitektide Liiduga pöördumine uuele Tartu linnavõimule seoses koalitsioonilepingus välja toodud loobumisega Tartu jalgrattateede põhivõrgust, sh Laial tänaval. Pöördumine [Tartu LV dokumendiregistris](#).

01. detsembril esitati seisukohad ja ettepanekud planeerimisseaduse ja sellega seonduvate teiste seaduste muutmise seaduse (683 SE) eelnõule. Peamiselt DP-d muutva DP osas. [Kiri](#).

17.detsembril esitati seisukohad ja ettepanekud ehitusseadustiku ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse (743 SE) eelnõule. Ettepanekud puudutasid eelkõige DP-d täpsustavate projekteerimistingimuste osa.

Meediakajastus

EPÜ pressiteade 1. oktoobril PlanS muudatustest tervitab majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumi algatust muuta senine planeerimisseadus selgemaks ja kõikidele osapooltele arusaadavamaks. Ühing rõhutab, et uus suund töötab saavutada paremad planeeringud ja kiirema protsessi, kvaliteedis järeleandmisi tegemata. Samas on aspekte, millest planeerijate sõnul seadusloomes mööda vaadatakse. [Loe ajalehest Postimees](#).

Vikerraadio Uudis+ saates 24. oktoobril rääkis Kaie Enno sellest, miks planeeringud venivad. [Kuula saadet](#).

Maalehes ilmus 13. novembril artikkel tuuleparkide planeerimise lihtsustamisest, kus ühingu seisukohti jagas Anni Konsap. [Loe artiklit siit](#).

Osalemine töötubades ja uuringurühmades

Ühingu liikmed osalesid terve aasta jooksul aktiivselt erinevate ministeeriumite poolt korraldatud ruumiloomega seonduvates töötubades ja ümarlaudadel, kus räägiti kaasa eesmärgiga suunata planeerimises toimuvaid tormilisi muutuseid parima praktika ja planeerimise aluspõhimõtete ga arvestavalt.

- Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium korraldas augustis töötoa, et otsida võimalusi detailplaneeringute menetlemise tõhustamiseks. Ühingut esindasid töötoas Tiia Zuppur ja Siim Kuusik.
- Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium ja disainibüroo Velvet viisid sügisel läbi intervjuusid ja töötoad, et kaardistada detailplaneeringu koostamise protsessi kitsaskohtad. Ühingut esindas Liisi Ventsel.
- Maa- ja Ruumiamet koostöös Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumiga osaleb avaliku sektori innovatsiooniprogrammis SPINNAKER, mis toetab radikaalset innovatsiooni ja eksperimenteerivat valitsemist keerukate, nn „nurjatute“ väljakutsete lahendamisel. Spinnakeri projekti raames toimusid 13. ja 25. novembril töötoad planeeringutega tegelevatele spetsilistidele. Töötubade eesmärk oli ühiselt läbi mõelda, kuidas muuta Eesti planeerimisvaldkonda nii, et ruumiandmete kasutamine oleks sujuvam, läbipaistvam ja toetaks tõhusamalt kvaliteetset ruumiloomet protsessi. Samuti oli eesmärk kaardistada mõtteid, kuidas planeerimisprotsessi tulevikus disainida. Töötubade tulemused saadetakse osalejatele ning töötoa sisend liigub edasi Spinnakeri meeskonnale töötubadesse ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumisse.
- Saadud ettepanekud ja tähelepanekud on üks sisend planeerimisvaldkonna digitaalsete tööriistade arendamise ning planeerimise seadusandluse muutmise protsessi. Eesmärk on, et seadused toetaksid paremini andmete kooskasutust, automatiseerimist ja planeerimise terviklikku kvaliteeti. Spinnakeri töötubade tulemused suunavad uute infosüsteemide arendamist.
- Töötubade kogemused ja valukohad aitavad kujundada lahendusi, mis teevad ruumiandmete kasutamise oluliselt lihtsamaks. Töötubades kõlanud teemad saavad aluseks nii prototüüpimisele kui ka järgmistele tehnilistele katsetustele.
- Keskkonnaagentuuri ökosüsteemide tiim tegi intervjuusid senise ELME projekti ökosüsteemiandmete kasutajate vahel. Eesmärk oli kaardistada kasutajate vajadused, senise kogemuse ja ootused ökosüsteemi andmetele ja teenustele. Ühingut esindas Tiia Zuppur.
- Planeeringute arendustööde testgruppi, mille eesmärk on arendada planeeringute menetlemise võimekust ehitisregistri samale platvormile (e-ehitus) kuuluvad ühingu poolt Tiina Skolimowski ja Kadi Raudla.
- Tuuleenergeetika töögrupis osaleb ühingu esindajana Heiki Kalberg.

Rahvusvaheline koostöö

- **ETCP-CEU (*European Council of Spatial Planners*)**

8.–9. novembril toimus Brüsselis ETCP üldkogu ja tähistati organisatsiooni 40. aastapäeva. Konverentsil vaadati tagasi organisatsiooni 40nele aastale ja rollile Euroopa planeerimises. Organisatsioonis on 28 täisõigustega liikmesriiki (sh Eesti Planeerijate Ühing) ja 10 toetajaliiget. Konverentsil anti ülevaade 2025. aasta tegevustest ning räägiti muutuvast maailmast ja planeerimises toimuvatest muutustest. Päevakajaliste ettekandega esinesid Ukraina ja Iisraeli planeerijad, kus tõstatati küsimus, millises ruumis on võimalik ellu jääda ja millist ruumilist keskkonda taastada peale hävitustööd, sest sõjad on näidanud kätte nõrgad kohad ruumis (hoonete tihedus, kõrgus ja materjalid, kus hukkunuid on palju ja taastamistööd keerulised). Räägiti ka O-maahõive põhimõtte laialdasest rakendamisest üle Euroopa ja mullastiku tähtsuse kasvust planeerimisotsuste tegemisel. ETCP poolt 2025 aastal koostatud küsimustiku alusel liikmesriikide planeerijate kvalifikatsiooni, haridusvõimaluste ja nõuete osas tehti kokkuvõtte, mille tulemused näitasid planeerijate nõrka positsiooni kogu Euroopas. Paljudes riikides puuduvad planeerijatele kvalifikatsiooninõuded ja hariduse omandamise võimalused, nõuded erinevates riikides on väga erinevad. Antud teema saab olema üks võtmeteemadest järgvatel aastatel, kus organisatsioon soovib tugevdada oma positsiooni Euroopa Komisjoni juures ja teha tööd selle nimel, et Euroopas kehtestataks ühtlasemad nõuded planeerijate kutsekvalifikatsiooni osas. Lepiti kokku, et 2026 aastal toimub Biennale of Towns and Town Planners Portugalis. Kokkuvõttes tõdeti, et organisatsioon on tervikuna liiga passiivselt toimiv kuna liikmesriigid on üldiselt osalemisel passiivsed, nii tegevuste eestvedamisel kui ka seisukohtade väljendamisel ja esitati üleskutse olla organisatsiooni tegevustes aktiivsem. Konverentsil ja üldkogul esindas Eesti Planeerijate Ühingu juhatuse esimees Kaie Enno.

- **Maismaaplaneerijate Foorum (*Land-Based Planners' Forum*)**

Ühing osaleb Läänemere regiooni rahvusvahelises projektis koos VASABi, Nordregio, Stockholmi Ülikooli ja Leibnizi Ühenduse Territoriaalarengu Akadeemiaga (ARL). 2025. aastal kaardistati sihtgrupp — planeerijad seitsmes Läänemere piirkonna riigis — ja viidi läbi küsitlus saamaks teada:

- millistes ruumilise planeerimise võrgustikes osaletakse Läänemere piirkonnas;
- millised võrgustiku tüübid toetaksid planeerijate tööd kõige paremini;
- millised teemad pakuvad huvi koostööks ja teadmiste vahetuseks;
- milliseid tugivahendeid soovitakse arutada; milline tulevane platvorm toetaks ruumilist planeerimist kõige paremini.

Küsitluse tulemuste põhjal koostati teostatavusuuring ja valmis võrdlus seitsme Läänemere riigi planeerimissüsteemidest. 18. septembril toimus tutvustav *workshop* „Head planeerimis- ja koostööpraktikad Läänemere regioonis“. Rohkem infot leiab siit: [Land-based Planners' Forum | VASAB](#). Projekti veab Eesti Planeerijate Ühingu poolt juhatuse liige Agnes Lihtsa.

11.-12. veebruaril 2026 toimub Tallinnas projekti lõpuüritus, kus koos ca 40 sihtgrupi esindaja ja eksperdiga testitakse formaate, määratletakse võtmeteemad ning lepatakse kokku tulevases koostöös.

Planeerija kutse

Kutsekoja Arhitektuuri, Geomaatika, Ehituse ja Kinnisvara Kutsenõukogus esindab ühingu alates 01.01.2026 Pille Metspalu.

Kutsekoda käivitas 2025. aasta kevadest kutsetunnistuse omaniku iseteeninduse, mis on aluseks töömaailma kutse taotlemise ja taastõendamise taotluskeskkonna edasistele arendustele. Tunnistuse omanikul on võimalik kutseregistrisse sisse logida ning näha enda kehtivaid, aegunud ja kehtetuks tunnistatud kutsetunnistusi. Tunnistuse omanik saab:

- oma tunnistust avalikustada või peita;
- kehtivat tunnistust digiteerida;
- trükkimata tunnistust tagantjärele trükkida;

- duplikaati taotleda (nt muutunud nimi/isikukood; trükitud originaal kadunud või kõlbmatu; andmete parandamine).

2025. aastal väljastati kaks ruumilise keskkonna planeerija kutset. Seisuga 31.12.2025 omab ruumilise keskkonna planeerija kutset kutseregistri andmetel **31** inimest.

- **Kutse andmise voor 2026. aasta veebruaris**

Järgmine taotlusvoor taotluste esitamise tähtaeg on 20. veebruaril 2026. Täpsem informatsioon kutse taotlemisest on leitav ühingu kodulehel.

Ühingu liikmelisus

- **Uued liikmed**

Sellel aasta lisandus ühingusse 11 liiget.

Tere tulemast ühingu ridadesse: Krislyn Prants, Tuuli Saar, Pille Hein, Janne Schasmin, Eva Toom, Allan Allik, Kaur-Markus Mirka, Egle Nõmmoja, Maris Kirsimaa, Helle-Triin Hansumäe, Eva-Maria Aitsam!

Aasta lõpu seisuga on ühingul **112** liiget, liikmete nimekiri on kodulehel.

- **Liikmemaksust**

Ühingu 2026. aasta liikmemaksu tasumise tähtaeg on **31. märts**. Aastane liikmemaks on 25-64 aastasele liikmetele 50 eurot, nendest vanematele ja noorematele liikmetele 30 eurot. Liikmemaksu saab tasuda Swedbank a/a EE292200221020726101). Juhul kui kellegi on vaja liikmemaksu tasumiseks arvet, palume saata vastav e-kiri raamatupidajale.

Rahulikku jõuluaega ja toimekat uut aastat!

Ühingu juhatus
detsember, 2025

Järgmise infolehe osas ootavad ettepanekuid ning mõtteid Tiia ja Maila.